

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (O.Parfeni)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Iu.Cimpoi, A.Danilov, I.Secieru)

ÎNCHEIERE

15 august 2018

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Nina Vascan
Luiza Gafton
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Olga Răileanu,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată adresată de Olga Răileanu
împotriva Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din mun. Chișinău, cu privire
la recalcularea și încasarea salariului pentru privarea ilegală de posibilitatea de a munci,
stabilirea normei didactice anuale, recuperarea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 30 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 03 martie 2017, Olga Răileanu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din mun. Chișinău, cu privire
la recalcularea și încasarea salariului pentru privarea ilegală de posibilitatea de a munci
pentru anul de studii 2013 – 2014 - pentru 111 ore, pentru anul de studii 2014-2015 -
pentru 223 ore și pentru anul de studii 2015-2016 - pentru 82 ore, stabilirea pentru
funcția deținută de lector universitar la Catedra Științe ale Educației a normei didactice
anuale întregi pentru anul de studii 2016 – 2017, încasarea din contul pârâtei a
prejudiciului moral în sumă de 20 000 lei.

În motivarea acțiunii reclamanta a menționat că este angajată în calitate de lector
universitar la Catedra Științe ale Educației a Universității Pedagogice de Stat „Ion
Creangă” din mun.Chișinău începând cu 01 septembrie 2008 în baza ordinului nr.xxxx
din 22 septembrie 2008, prin reangajare în fiecare an după expirarea contractului cu
încheierea unui nou contract individual de muncă.

Din data de 01 septembrie 2008 până la data de 30 iunie 2010 a deținut prin cumul
funcția de lector universitar în instituția respectivă. Ulterior, începând cu 01 septembrie
2010 până în prezent a fost reangajată în funcția de lector universitar la Catedra Științe
ale Educației a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din mun.Chișinău, cu
încheierea contractului individual de muncă pe durată de un an, respectiv locul de

muncă de bază începând cu 01 septembrie 2010 este Catedra Științe ale Educației a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”.

A indicat că începând cu data de 01 septembrie 2014 a încheiat un nou contract individual de muncă pentru funcția de lector universitar la Catedra Științe ale Educației pentru anul de studii 2014 - 2015, iar la 01 septembrie 2015 și 01 septembrie 2016 s-au încheiat noi contracte pentru anii de studii respectivi.

A punctat reclamanta că munca prestată are loc în conformitate cu norma didactică planificată la catedră pentru fiecare cadru didactic.

Activitatea didactică auditorială anuală se calculează în ore convenționale a câte 45 min., și pentru anii de studii 2013-2017 norma didactică anuală pentru funcția de lector universitar la Catedra Științe ale Educației a constituit 720 ore. Cu toate acestea, i s-a atribuit pentru perioada anilor de studii 2013 – 2016 – 609 ore; 2014 – 2015 – 527 ore; 2015 – 2016 – 668 ore. Respectiv, pentru anul de studii 2013 – 2014 a fost lipsită în mod forțat de prestarea muncii pentru 111 ore; pentru perioada 2014 – 2015 a fost lipsită încă de 223 ore, iar pentru perioada anului de studii 2015 – 2016 a fost lipsită de prestarea muncii cu 82 ore.

Pentru anul de studii 2016 - 2017 i s-a stabilit 187 ore. Însă, în conformitate cu Regulamentul cu privire la normarea activității științifico-didactice, în Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din 2016, elaborate în baza Ordinului Ministerului Educației al Republicii Moldova nr. xxx din 22 aprilie 2016 norma didactică anuală pentru funcția de lector universitar a fost stabilită de 720 ore, prin ce i s-au redus 533 ore de muncă.

Reclamanta susține că Universitatea oferă angajaților prin cumul orele de muncă care ar putea fi repartizate lectorilor ce sunt angajați de bază la Universitate.

Astfel, consideră că angajatorul i-a încălcat dreptul la o salarizare echitabilă care este garantat de Carta social europeană (ratificată prin Legea nr.484 – XV din 28 septembrie 2001.

Din cauza atitudinii neglijente a angajatorului, la data de 05 decembrie 2016 a înaintat cerere prin care a solicitat compensarea salariului pentru privarea ilegală de posibilitatea de a munci pentru anul de studii 2013 – 2014, pentru 111 ore, 2014-2015, pentru 223 ore și 2015-2016, pentru 82 ore și să-i elaboreze pentru funcția deținută o normă didactică anuală întreagă. Totodată, o solicitare cu anexele corespunzătoare a înaintat Centrului Universitar de consiliere și ghidare în carieră și la Comisia de Etică și Deontologie Profesională a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”.

Prin răspunsul nr.01-12/1203 din 14 decembrie 2016 rectorul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, a respins cererea înaintată, iar Comisia de Etică și Deontologie Profesională a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, prin raportul emis la 21 decembrie 2016 a constatat că se confirmă limitarea Olgăi Răileanu în posibilitatea de a realiza o normă didactică deplină în condițiile când la catedră majoritatea angajaților de bază, prin cumul intern, contract, realizează mai mult de o normă didactică, sau sânt angajați prin cumul extern personal fără nici o practică de activitate în școala superioară.

Reclamanta a relatat că niciodată nu i s-a asigurat dreptul la o normă de muncă întreagă și nu i s-a acordat un salariu deplin, cu toate că are un copil, nu are spațiu locativ personal și activează în acest an de studii cu 0,27 normă didactică ceea ce încalcă Codul fiscal și Codul muncii. Însă, în cadrul catedrei activează persoane din exterior angajate prin cumul, care au parte de norma didactică deplină, deși acest fapt s-a interzis prin ordin intern.

A specificat că a fost discreditată în prezența altor membri ai comunității universitare. Fiind privată de dreptul la un salariu deplin a fost privată de dreptul de a beneficia de adaosuri, sporuri la salariu de bază etc. Menționează că din momentul în care a pornit acest proces, dânsa nu a fost chemată nici într-o discuție constructivă din partea persoanelor de conducere la care a apelat, dar din contra a fost intimidată, discriminată și somată să se calmeze și să axeze pe cercetare. Intimidările, presiunile psihologice și limbajul ofensator i-au cauzat probleme de sănătate fizice și psihice, au demoralizat-o și consideră că acest fapt diminuează din calitatea cercetării și a imaginii sale profesionale.

Prin hotărârea din 17 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani a fost respinsă cererea de chemare în judecată a Olgăi Răileanu împotriva Instituției Publice Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” cu privire la obligarea compensării salariului pentru privarea ilegală de posibilitatea de a munci, stabilirea normei didactice anuale întregi, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, ca neântemeiată.

Prin decizia din 30 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Olga Răileanu, reprezentată de avocatul Iurie Mihalache și s-a menținut hotărârea din 30 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

La 19 iunie 2018, Olga Răileanu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 30 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 17 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, cu emiterea unei hotărâri noi prin care să fie obligat pârâtul să-i compenseze salariul pentru privarea ilegală de posibilitatea de a munci pentru anul de studii 2013 - 2014 – pentru 111 ore; 2014 – 2015 – pentru 223 ore; pentru perioada anului de studii 2015 – 2016 – pentru 82 ore și încasarea prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei.

În susținerea recursului recurenta a reiterat circumstanțele de fapt și de drept indicate pe parcursul examinării cauzei.

Totodată, a indicat că în cererea de chemare în judecată a solicitat compensarea salariului pentru privarea ilegală de dreptul de a munci pentru perioada anilor 2013 – 2014, 2014 - 2015, 2015 - 2016, 2016 - 2017. Privarea ilegală de dreptul de a munci era determinată prin stabilirea de către administrația Universității a unei norme didactice reduse în învățământul superior.

În afirmarea acestui fapt, a prezentat listele angajaților la catedra Științe ale Educației a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, unde s-a confirmat că la catedra Științe ale Educației a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” prin cumul extern pentru anii de studii 2013-2014 au fost angajate 4 persoane, pentru anii de studii 2014-2015 au fost angajate 6 persoane, pentru anii de studii 2015-2016 au

fost angajate 5 persoane, pentru anii de studii 2016-2017 au fost angajate 3 persoane. Însă, prin ordinul intern al rectorului Universității se interzice angajarea persoanelor din exterior prin cumul, pentru a fi asigurate cu ore cadrele didactice de bază.

Planificarea normei științifico-didactice depinde de mai mulți factori, inclusiv și de schema de încadrare a persoanelor universitar respectiv. Angajarea persoanelor din exterior de către administrația Universității la Catedra Științe de Educație a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” au adus la limitarea numărului de ore la catedră a recurenteii.

Totodată, recurenta a menționat că în cererea de chemare în judecată a relatat despre intimidările, presiunile psihologice și limbajul ofensator din partea persoanelor de conducere ale universității, dar instanța de judecată nu s-a expus asupra acestui capăt de cerere.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Conform mențiunii de pe cotorul dosarului se reține că decizia din 30 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău redactată integral, a fost adusă la cunoștința recurenteii la 20 aprilie 2018. Respectiv, recursul declarat de Olga Răileanu la 19 iunie 2018, se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 09 iulie 2018, în adresa Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” a fost expediată copia recursului declarat, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 17 iulie 2018 Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, reprezentată de avocatul Iurie Spânu a depus referință, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil sau respingerea acestuia cu menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art.439 alin.(3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Olga Răileanu este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Olga Răileanu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu confirmă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, la caz încălcările invocate de către recurent, nu conțin exclusiv chestiuni de drept și nu permit încadrarea lor în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă. În mod evident lipsește o formulare suficientă și adecvată în ceea ce privește chestiunea de drept pusă în discuție pentru a identifica esența cererii de recurs și ilegalitatea deciziei contestate, impuse de

art.437 alin.1, lit.f) Cod de procedură civilă (a se vedea, Petrovic v.Luxembrug, 17 februarie 2011, parag.31 – 33, Sturm v.Luxemburg, ibidem, parag.32).

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle v.Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Latourniere v.Franța*, 10 decembrie 2002, parag.2; *Hansen v.Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74). De fapt în concepția instanțelor europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr.2), 13 ianuarie 2009, parag.24; *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

Prin urmare, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor argumentele recursului au fost verificate minuțios la judecarea cauzei în ordine de apel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Olga Răileanu.

În conformitate cu art.art.270, 433 lit.a), 440 alin.(1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Olga Răileanu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Nina Vascan

judecătorii

Luiza Gafton

Victor Burduh